וועטער:
קלאר און וואַרים

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

אידישן וואַרט
THE ISRAELITE PRESS

זון אויפגאַנג — 5.32.
זון אונטערגאַנג — 7.41.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאַנאַדע
עטאַבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאָג

Vol. 21, No. 190. Winnipeg, Thur. Aug. 20, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאָג חוץ שבת און זונטאָג דאָנערשטאָג ז׳ אלול, תרצ״א.

ווילן פאַררופן אל-פּוילישן אידישן קאָנגרעס צו רעטן אידישע באַפעלקערונג פון פאַרצווייפלטער לאַגע

אידישע עקאָנאָמישע לאַגע ווערט דערוויל פאַרצווייפעלטער פון טאָג צו טאָג, און די זעלבסט־מאָרדן נעמען אָן א קאַטאַסטראָפאַלן מאַסשטאַב. — אידישע פּרעסע פאָדערט צוזאַמענרוף פון קאָנגרעס

(ספּעציעלע טעלעגראַמע צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטאַ")

וואַרשע, אווג. 20 (איטאַ). — בעת די אידישע עקאָנאָמישע לאַגע אין פּוילן ווערט פאַרצווייפלטער מיט יעדן טאָג, ווערן דאָ איצט אויסגעאַרבעט פלענער צו פאַररופן אַן אל־פּוילישן אידישן קאָנגרעס, מיט׳ן צוועק אויסצוגעפינען מיטלען צו רעטן דאָס פּוילישע אידנטום פון דער פאַראַוויפלטער לאַגע.

דער קאָנגרעס, וועלכער זאָל פאַררופן ווערן פון די אידישע סיים דעפּוטאַטן, און אַן אַלע אידישע אָרגאַניזאַציעס פון פּוילן זאָלן זיך אין אים באַטייליקן.

דער קאָנגרעס, וועלכער זאָל אויס צו זיין דער איינציקער וועג צו א פאַר־איינקטער אידישער אַנשטריינגונג צו רעטן זיך פון אונטערגאַנג, וועט דאַרפן אויפנעמען די פראָבלעמען ווי צו שטעלן אידישע הענדלער און בעל־מלאכה׳ס אין אַ פאַרלייכטערן דעם יאָר פון די אידישע אַרבעטער־מאַסן אין פּוילן.

דער קאָנגרעס, וועלכער זאָל אויס־נעמען אַ פּלאַן פון אונטערגאַנג, וועט דאַרפן אויפנעמען אַ פּלאַן פון אונטערגאַנג פון די אידישע מאַסן, אין אַלע אידישע אָרגאַניזאַציעס פון פּוילן זאָלן זיך אין אים באַטייליקן.

דער קאָנגרעס, וועלכער זעט אויס צו זיין דער איינציקער וועג צו א פאַר־איינקטער אידישער אַנשטריינגונג צו רעטן זיך פון אונטערגאַנג, וועט דאַרפן אויפנעמען די פראָבלעמען ווי צו שטעלן אידישע הענדלער און בעל־מלאכה׳ס אין אַ פאַרלייכטערן דעם יאָר פון די אידישע אַרבעטער־מאַסן אין פּוילן.

דער קאָנגרעס, וועלכער זאָל אויפנעמען אַ פּלאַן פון אונטערגאַנג פון די אידישע מאַסן, אין אַלע אידישע אָרגאַניזאַציעס פון פּוילן זאָלן זיך אין אים באַטייליקן.

דער קאָנגרעס, וועלכער זעט אויס צו זיין דער איינציקער וועג צו א פאַר־איינקטער אידישער אַנשטריינגונג צו רעטן זיך פון אונטערגאַנג, וועט דאַרפן אויפנעמען די פראָבלעמען ווי צו שטעלן אידישע הענדלער און בעל־מלאכה׳ס אין אַ פאַרלייכטערן דעם יאָר פון די אידישע אַרבעטער־מאַסן אין פּוילן.

דער פאַראַנטוואָרטלעכער אויפגאַבע פון דער אידישע פּרעסע אין דער פראַגע פון אַ אידישן קאָנגרעס, איז אַ גרויסן מאַסשטאַב און וו צו שאַפן אַרבעט פאַר די אידישע אַרבעטער־מאַסן.

די פראַגע פון פּראָדוקטיוויזירן די אידישע מאַסן וועט דאַרפן זיין די צענטראַלע פראַגע פאַר׳ן געפאַנגען קאַנגרעס.

די אידישע פּרעסע פאַרלאַנגט איצט אַ סך פאַלן מיט דער פראַגע. דיסקוטירנדיק די נויטווענדיקייט פון אַזאַ קאָנגרעס, וואָס אין דער איינציקער מיטל צו ברייטגען צוריק צום לעבן דאָס פּוילישע אידנטום מאָראַליש און עקאָנאָמיש.

וואַרשע, אווג. 20 (איטאַ). — די עפּידעמיע פון אידישע זעלבסטמאָרד איבער נאַנץ פּוילן, ווי א רעזולטאַט פון דער שווערער עקאָנאָמישער לאַגע, האַלט זיך אין פאַרשפּרייטן, און ווערט דראַמאַטישער מיט יעדן טאָג. לויט באַ־ריכטן פון דער היגער אידישער פּרעסע ווענן גרויסע צאָלן זעלבסטמאָרד אין פאַרשיידענע טיילן פון לאַנד.

נאַציאָנאַל פאָנד מאָ־ביליזאַציע פאַרזאַמ־לונג היינט אָוונט

ווי מען מעלדעט אונז, ווערן שוין נעמאַכט פאַרבאַרייטונגען צום הייריאַ־ריקן נאַציאָנאַל־פאָנד ימים־נוראים קאַמפּיין. די צוגרייטונגס־אַרבעט איז שוין אין פולן שוואונג, פאַר דער דער־מעלאַכונג פון א דערפאָלגרייכן קאַמ־פּיין.

דער נאַציאָנאַל פאָנד קאַמיטעט האָט אויף זיין זונטאָגדיקער זיצונג באַטראַכט די לאַגע. דעבאַטירט ווענן דיר מעטאָדן אין מאָביליזאַציע. — פון דער הייריאַריקער סיסטעמאַטישער אַר־בעט — אין האָט, צווישן אַנדערע, באַשלאָסן צו פאַररופן אויף היינטן דאָנערשטאָג, 8.30 אוונט פונקט, אין דער אַרבייטערע באַראַטונגס פאַראַזאַמלונג פון יחידים, סיפּאַטיקער, שול פּרעזידענטן און פאַראינטערעסירט־טע פאַרזאַמלונגען — וואו מער אויינגעלד היינטן וועלן אויסגעאַרבעט ווערן. באַ־ריכטן וועלן אָפּגעגעבן ווערן און וואָלוי־טירן פאַר דער אַרבעט וועלן געוועזן ווערן.

ס׳איז צו דערוואַרטן, אַז אַלע פאַר־אינטערעסירטע מיט סימפּאַטיקער, — פאַראַנטוואָרטלעכן פילנדע די איצטיקע סיטואַציע — וועלן שיינקען די נע־הערקיק אויפמערקזאַמקייט, באַזונדערס אומבאַדינגט די זייער וויכטיקע מאָבי־ליזאַציאָנס פאַראַזאַמלונג, הערלינדיק דערמיט צו מאַכן דעם הייריאַריקן נאַציאָנאַל־פאָנד קאַמפּיין פאַר א רע־פאָלג.

ניי מאַריפן אויף אימפּאָרטירטע זשורנאַלן וועלן אַריין אין קראַפט סעפּטעמבער 1-טן

רעגירונג פאַרעפנטלאַכט דערקלערונגען וועגן די פאַרשיי־דענע טאַריפן אויף זשורנאַלן און פעריאָדישע אויסגאַבן

אָטאַוואַ, אווג. 20. — די רעגירונג האָט אַרויסגעגעבן א דערקלערונג בנוגע די נייע דעווידיזירטע טאַריפן אויף זשור־נאַלן און פעריאָדישע אויסגאַבן וואָס קומען אַהער פון אַן אויסלאַנד.

די נייע טאַריפן וועלן אַריין אין קראַפט סעפּט. 1טן, אויסער דער טאַריף אויף וואָך־ענד צייטונגען, וועלכע וועלן ניט אַריין אין קראַפט וואָס דער רעגירונג וועט זיי ניט ספּעציעל פּראָקלאַמירן. אַבאָנענטן, וואָס האָבן זיך אָבאָנירט אויף אויסלענדישע צייטשריפטן ביז יוני 2טן, 1931, וועלן זיין פריי פון׳ם נייעם צאָל ביז אַפּריל 1, 1932.

טעגלאַכע צייטונגען וועלן זיין פריי פון׳ם טאַריף, דער צאָל וועט זיך אַנ־ווענדן אויף ״זשורנאַלן״ און ״פעריאָד־יש אויסגאַבן״ אין א פאַרשיידענער מאָס.

זשורנאַלן וואָס האָבן אַנאַנסן אויף 20 ביז 30 פּראָצענט פון׳ם פּלאַץ, וועלן צאָלן א טאַריף פון צוויי סענט א קאָפּ־פיע. אויב די אַנאַנס וועלן באַטרעפן איבער 30 פּראָצענט פון׳ם פּלאַץ, וועלן זיי צאָלן 5 סענט א קאָפּיע.

זשורנאַלן וואָס האָבן ניט מער ווי 20 פּראָצענט אַנאַנסן, אַדער דיווואָס ווערן אַרויסגעגעבן אין די אינטערעסן פון רעליגיע, בילדונג, וויסנשאַפט, אַנ־ריקולטור, אַרבעטער אַדער פאַראַטערנאַ־לע פאַראַניזאַציעס, וועלן זיין פריי פון׳ם טאַריף.

״פעריאָדישע אויסגאַבן״, לויט׳ן די רעגולאַציעס, ווערן ניט קוואַליפיצירט

ווייַפענער לערערען געטויט אין אַן אַוטאָמאָביל עקסידענט

מיס מעריאַן באַקלי, 520 קעמדען פּלייס, ווייַנפּעג, א הינע פאַבריקס סקול לערערין, איז מאָמענטאַל געטויט געוו־ָרן נעכטן, ווען אַן אַוטאָמאָביל אין וועלכן זי איז געפאָרן צוזאַמען מיט איר מאַטער, רעוו. באַקלי, אַן מיט איר מוטער און שוועסטער, האָט זיך אַר־בערגעערט אויפ׳ן וועג ניט ווייט פון מעקגרעגאָר, מאַנ.

די מאַמיליע האָט זיך צוריקגעקערט פון א וואָכאָנטע רייזע אין לייק לואַיז, אַלבערטאַ. ניט ווייט פון מעקגרעגאָר אין דער אַוטאָמאָביל אַריינגעפאָרן אין לויזן נראַוול און האָט זיך דריי מאָל אַר־בערגעערט.

מיס באַקלי איז געווען טויט ווען מען האָט זי אַרויסגענומען פון׳ם ברוק.

פאַרמערס געפאָדערט צו באַקעמפן דראָענדיקע היישעריק מגפה

קאַנאַדע און די פאַראייניקטע שטאַ־טען־זיינען אין געפאַר פון א היישעריק מגפה קומענדיקן יאָר, באַהויפּטן דער־פאַרענע מעגנאַ, און פאַרמערס ווערן אויפגעפאָדערט צו באַקעמפן באַצייט טענס די געפאַר.

די היישעריקן לייגן איצט זייערע אייערלאַך אין מיליאָנען און ביליאָ־נען, און אויב עס זאָלן פאַר זיי זיין געטאָן אויף אַ זיין גינסטיקע אומשטענדן, וועלן וואַרפן מיט היישעריקן פאַרניכטן די פעלדער קומענדיקן זומער.

בלויז א רעגנדיקער פרעזאָן פון פרי־לינג אַן וועט קאָנען ראַטעווען דאָס פעלדער פון פאַרניכטונג, דורכדעם אַז די אייערלאַך און פאַרניכטעט זיי,

"עקס קעניג" פון די האַבאַס אויפ׳ן וועג קיין טשווירטשיל

האַדסאָן־ביי דזשאַנקשאָן, קאַסק., אווג. 20. — יוסף לייב לאַזאַראָוויץ, "עקס קעניג" פון די האַבאַס, איז דאָ דורכ־געפאָרן אויפ׳ן וועג קיין טשווירטשיל, וואו ער וועט ״אינספּעקטן״ קאַנאַ־דע נייעם פאַרט און וועט ״אויפנע־מען״ די טוריסטן פאַרטיע פון קאַנאַ־דער האַנדלס קאַמער וואָס וועלן דאָר־טן דערוואַרטעט קומענדיקן חודש.

דער "נדיב הידוע" איז געוואָרן 86 יאָר אַלט

ספּעצ. טעלעג. צו ד. א. וו. פון "איטאַ"

פאַריז, אווג. 20 (איטאַ). — באַראָן עדמאָנד דאָשטשילד, דער "נדיב הידוע" און דער פאָטער פון די אַלטע אידישע קאָלאָניעס אין אַרץ־ישראל, האָט זיך נעכטן געפייערט שטילערהייט אין דער היים זיין 86טן געבורטסטאָג.

באַראָן עדמאָנד דאָשטשילד איז דער איינציקער לעבן־פאַרבליבענער אייניק־פון מאַיר־אַנשל דאָשטשילד, דער גרינדער פון דער דאָשטשילד ״דינאַסטיע״.

—(::)—

קליניק פּיקניק קומענ־דיקן זונטאָג

א פּיקניק און קאָנצערט וועט דורכ־געפירט ווערן אין ״פאַראַדייז גאַר־דענס״, זונטאָג, דעם 23טן אוגוסט, אונטער אויפזיכט פון דער מאַוונס כר־מל קליניק, דער קאָמיטעט וועלכער פירט אַן מיט דער אונטערנעמונג, פאַר שפּרעכט, אַז יונג און אַלט וועלן האָבן פאַרגנוגן.

דער קאָנצערט וועט זיך אָנפאַנען אַכט אויזיגער אין אוונט און אַן עס וועט ניט קאָסטן קיין קאָסטרע אַז דער־דעם קאָנצערט אַדער אַרויסצוזיין אין פאַווי־ליאָן, וואו א גוטער אַרקעסטער וועט שפּילן.

אויטאָמאָביליאָן וועלן אָפּפאָרן פון דער מאַונט כרמל קליניק נעבריידט צען אויי־גער אינדערפרי, און 2.30 נ. מ. וועלן אָפּפאָרן אויטאָמאָביליאָן פון אַרום קווינס טעאַטער. די ״עניק״ וועלכע האָבן אויט־מאָמאָביליאָן זיינען געבעטן צו קומען אינדערפרי צו דער קליניק אַדער ביי־מאָג צום קווינס טעאַטער אין נעבן א נעלענגהייט צו אַנדערע, וועלכע האָבן ניט קיין אויטאָמאָביליאָן, צו מיטפאָרן מיט זיי צו די ״פאַראַדייז גאַרדענס״.

אַלע וועלכע וויל פאַרבריינגען א פיינעם טאָג און אויטאָג זיינען געבעטן צו קומען.

—(::)—

ת״ת מיטינג אָפּגעלייגט אויף קומענדיקן דינסטאָג

צוליב דער לויה פון ולי וועפל, וואָס איז פאַרגעקומען שפּעט לעצטן אוונט, איז די וויכטיקע תלמוד־תורה פאַראַמ־לונג פון דער תלמוד־תורה מיט דער פראַגע פון אויף דעם אוונט אָפּגע־לייגט ווערן.

די פאַראַזאַמלונג וועט פאַרקומען קור־מענדיקן דינסטאָג, אווג. 25טן, 8.30 אוונט, אין תלמוד תורה.

געגעראַל סמוטס געפאָרט פון בריטישע וויסנשאַפטסלייט

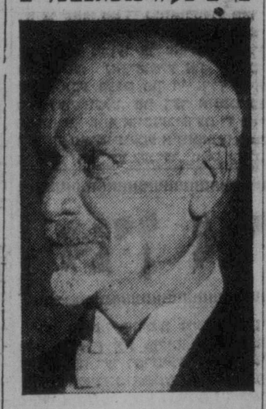

געגעראַל יאַן סמוטס

לאָנדאָן, אווג. 19. — געגעראַל יאַן סמוטס איז איצט אויפ׳ן וועג פון דרום אפריקע קיין עגגלאַנד, אַנצוגע־מען דאָ דעם אמט פון פּרעזידענט פון בריטישן פאַרבאַנד פאַרן פראָ־גרעס פון וויסנשאַפט. און צו עפענען די הונדערדסטע יערלאַכע פאַראַזאַמלונג פון דער געזעלשאַפט אין אַלבערט האַל ביים סוף פון׳ם חודש סעפּטעמ־בער.

—(::)—

לוי וועפל כאַנלייט צו זיין אייביקער רו פון גרויסן עולם

א רייזיקער עולם האָט זיך נעכטן אונטן פאַרזאַמלט אַרום דער הויז פון דעם פאַרשטאָרבענעם לוי וועפל, 304 אַבערדין עוועניו. אָפּצוגעבן אים דעם לעצטן כבוד.

די לויה איז פאַרגעקומען נעכטן 9.30 אין אונטן, באַלד נאָכדעם ווי זיינע קינדער זיינען אָנגעקומען פון שיקאַגאָ. זיינע זין, פון מעלוויל, סאַסק., זיינען שוין פריער געווען דאָ אין שטאָט.

אַרום 9.30 איז זיין קערפּער אַרויס־געטראָגן געוואָרן פון זיין הויז. דער אַרון איז געטראָגן געוואָרן ביז דער גרייסער תלמוד תורה, וואו רבי י. י. כהנאָוויטש האָט נעמאַכט א ריינדן הספּד. חזן בינימין בראַנשטיין האָט מיט דעם קינדער־כאָר פון תלמוד תורה מיין נעמאַכט אַן אל מלא.

פון דער תלמוד תורה איז דער קער־פּער פון דער פאַראַזאַמלונג געפירט געוואָרן צום שערי צדק בית עלמין, וואו ער איז אויפגעלייגט געוואָרן אין זיין אייביקער רו.

—(::)—

ווייַפענער יונגע טאָ־לאַנטן וועלן געערט ווערן

אַן ערן־אוונט לכבוד ווייַפענער יונגע אידישע טאַלאַנטן, מערי נוסין און סאַראַ כאַסטאָוו, ווערט דורכגעפירט פון׳ם אידישן נעוואַנגס פאַראַיין דעם שבת, אווג. 22טן, 9 אוונט, אין תלמוד־תורה. — נאַטיר־לאַך, מיט א שיינעם מוזיקאַלישן פּראָ־גראַם. בלויז מיטגלידער פון׳ם פאַר־איין און נאַענטע פריינט זיינען איינ־געלאַדן.

מערי נוסין האָט זיך שוין דערוואָר־בען א נאָמען ווי א פיל־פאַרשפּרעכ־דיקע וויאָלאָניסטן. סאַראַ מאַסטאָוו איז א טאַלאַנטפולע זינגערין. ביידע זיינען איצט דאָ אין ווייַפענע אויף זיי־ערע וואַקאַציעס.

—(::)—

איינזאַמע פרוי געפונען טויט אין איר בעט

מיס נען דרעפּער, 45 יאָר, פון סוויט 502 וואַריק אַפּטס. איז געפר־נען געוואָרן טויט אין איר בעט דינ־סטאָג אַרום 9 אוונט. עס זעט אויס, אַז זי איז געשטאָרבן פון נאַטירלאַכע אורזאַכן, אָבער דער קאָראָנער, דר. ספּיטשלי, האָט באַפעוילן צו מאַכן א ״פּאָסט מאָרטעם״ אונטערזוכונג, און דערנאָך וועט ער אַנטשיידן, אויב ס׳איז נויטיק אַז אויספאָרשונג.

מיס דערפער האָט געלעבט אַליין פאַר זיך, און ס׳איז ניט באַוואוסט, אויב זי האָט קרובים דאָ אין שטאָט.

אַלטער ווייַפענער אי־דישער תושב טויט

מ. ל. אַסטפילד, גוט באַקאַנטער ווי־ניפּעגער אידישער תושב, איז לעצטן אונטן געשטאָרבן אין עלטער פון 69 יאָר, אין זיין היים, 402 באַנ־אַקאַדד־ראָד. א געבאָרענער אין עסטריך, האָט ער פאַר די לעצטע 40 יאָר גע־וואוינט אין ווייַניפּעג. די לויה קומט פאַר היינטן, צום שעריצדק בית־עלמין.

דער פאַרשטאָרבענער האָט איבערגע־לאָזן א פרוי, א טאָכטער, מרס. לעאָ בראַנשטיין, ווייַניפּעג, און 4 זין: הערי בערטס, אין קאַליפאָרניע; דר. דזשיימס אַסטפילד, אין נאָרט־דאַקאָטאַ, און דאָנאַלד אין נייטן, אין דער היים.

ווייַניפּעגער יונגע טאָ־לאַנטן וועלן געערט ווערן

אַן ערן־אוונט לכבוד ווייַניפּעגער יונגע אידישע טאַלאַנטן, מערי נוסין און סאַראַ כאַסטאָוו, ווערט דורכגעפירט פון׳ם אידישן נעוואַנגס פאַראַיין דעם שבת, אווג. 22טן, 9 אוונט, אין תלמוד־תורה. — נאַטיר־לאַך, מיט א שיינעם מוזיקאַלישן פּראָ־גראַם. בלויז מיטגלידער פון׳ם פאַר־איין און נאַענטע פריינט זיינען איינ־געלאַדן.

דער פּרעמיער האָט אָנגעוויזן, אַז איצט טראָגן אויף זיך די פאַרמערס און די אַרבעטסלאָזע די נאַנצע לאַסט פון דעם קריזיס, און ס׳איז דערפאַר ניט מער ווי רעכט, אַז א טייל פון דער לאַסט זאָל אַרויפגעלייגט ווערן אויף די וואָס פאַרדינען זייערע רעגל־מעסיקע געהאַלטן.

די פּאָליטיק פון אַפּאַזאַן־אַנגעשטעל־טע, האָט דער פּרעמיער געזאָגט, איז א שעראַלאַע. ווייל זי פאַרגרעסערט די

פריין פון ווייַן אין פראַנקרייך איז איצט $1.82 א בושל

פאַריז, אווג. 20. — ניט געקוקט אויף דער גוטער ווייַן נעראָטעניש אין פראַנקרייך, האָט דער פריין פון ווייַן דאָ איצט דערגרייכט $1.82 א בושל. א דאַנק די מיטלען וואָס די רעגירונג האָט אָנגענומען צו פאַרהיטן דעם וואַלדיין פון די פאַרמערס פון לאַנד.

די רעגירונג האָט נעמלעך באַ־שריינקט דעם אויפפאָרט פון ווייַן אין דאָס אויפגעלייגט א היינן אויפ׳ן אימפּאָרט. דער פראַנצויזישער פאַרמער באַקומט אַזוי פאַר זיין ווייַן א פולע רעזולטאַט פון די מלחמה חובות אין דער דעפּאַראַציע.

נחום סאַקאַלאָוו קומט קירצלאַך קיין אַמעריקע

ספּעצ. טעלעג. צו ד. א. וו. פון "איטאַ"

צורך, אווג. 20 (איטאַ). — אַן איינ־פּלוסריידיק דעלעגאַציע פון צייטונגס און ניט־צייטונגס, אָנגעפירט פון נחום סאַ־קאַלאָוו און איינשליסנדיק דר. מאַריס העקסטער און אַנדערע, וועט קירצלאַך קומען אין די פאַראייניקטע שטאַטן אין די אינטערעסן פון דער אידישער אַנע־טור.

דאָס איז באַשלאָסן געוואָרן נעכטן ביי א ספּעציעל פאַररופענער צייטונ־פון דער אידישער אַגענטור. די וויכטיק־סטע פראַגן פאַרהאַנדלט ביי דער צוויי־טאָגיקער סעסיע זיינען געווען די פאַ־ליטישע אַנטוויקלונגען פון די לעצטע יאָרן און אין לאַנדאַן אין יאָר־שלים, באַזונדערס אין פאַרבינדונג מיט דעם פאַלעסטינער אַנטוויקלונגס פאָלאָ.

וויכטיקע באַשלוסן זיינען אויך אַנ־נענומען געוואָרן בנוגע פינאַנציעלע און אָרגאַניזאַציע ענינים.

בעטלען רעגירונג פון אונגאַרן גע־פאַלן; גראַף יוליוס קאַראָלי באַפאַל־מעכטיקט פאַרמירן רעגירונג

בודאַפּעסט, אונגאַרן, אווג. 20. — דראָענדיקן קראַך, האָט די אונגאַרישע רעגירונג נאָכגעפאָלגט דייטשלאַנדס בישפּיל און געשלאָסן אויף די בענק פון אַרבעט אין אונגאַרן. די האָט עס דערקלערט מיט אַרויסגעבן אין אונגאַרן, אַז דער רעגיש. אַנגענעבן אין דימיסיע און אינגעדרעפט צו דער קליניק אַדער ביי־מאָג צום קווינס טעאַטער אין נעבן א נעלענגהייט צו אַנדערע, וועלכע האָבן ניט קיין אויטאָמאָביליאָן, צו מיטפאָרן מיט זיי צו די ״פאַראַדייז גאַרדענס״.

אַלע וועלכע וויל פאַרבריינגען א פיינעם טאָג און אויטאָג זיינען געבעטן צו קומען.

—(::)—

ת״ת מיטינג אָפּגעלייגט אויף קומענדיקן דינסטאָג

צוליב דער לויה פון ולי וועפל, וואָס איז פאַרגעקומען שפּעט לעצטן אוונט, איז די וויכטיקע תלמוד־תורה פאַראַמ־לונג פון דער תלמוד־תורה פאַראַמ־לונג פון דער פראַגע פון דעם אוונט אָפּגע־לייגט ווערן.

די פאַראַזאַמלונג וועט פאַרקומען קור־מענדיקן דינסטאָג, אווג. 25טן, 8.30 אוונט, אין תלמוד תורה.

דער "נדיב הידוע" איז געוואָרן 86 יאָר אַלט

ספּעצ. טעלעג. צו ד. א. וו. פון "איטאַ"

פאַריז, אווג. 20 (איטאַ). — באַראָן עדמאָנד דאָשטשילד, דער "נדיב הידוע" און דער פאָטער פון די אַלטע אידישע קאָלאָניעס אין אַרץ־ישראל, האָט זיך נעכטן געפייערט שטילערהייט אין דער היים זיין 86טן געבורטסטאָג.

באַראָן עדמאָנד דאָשטשילד איז דער איינציקער לעבן־פאַרבליבענער אייניק־פון מאַיר־אַנשל דאָשטשילד, דער גרינדער פון דער דאָשטשילד ״דינאַסטיע״.

—(::)—

לעצטער פונ׳ם פירלינג טויט

וואַנקאָווער, ב. ק. אווג. 19. — דאָס פערטע פיידעלע פונ׳ם פירלינג וואָס איז דאָ געבאָרן געוואָרן צו טרס. האַמער סי. פּיליי איז געשטאָרבן. די ערשטע דריי זיינען געשטאָרבן באַלד נאָכ׳ן געבורט.

אַרבעטסלאָזע וואָס וועלן זיך אָפּזאָגן פון אַרבעט וועלן ניט קריגן קיין הילף

אָטאַוואַ, אווג. 20. — ווען מען וועט אַן אַרבעטסלאָזן אָנבאָטן אַן אַרבעט און ער וועט זיך פון איר אָפּזאָגן, דאַן וועט ער ניט קאָנען קריגן מער קיין אַרבעטס־לאָזיקייט שטיצע ניט פון דער פעדע־ראַלער און ניט פון דער פּראָווינציעלער רעגירונג. — האָט דאָ דער אַרבעטס מיניסטער, סענאַטאָר ראַבערטסאָן, דער קלערט.

דער מיניסטער זאָגט, אַז פאַלן וואָס אַרבעטסלאָזע זאָלן זיך אָפּזאָגן פון אַ־נבאָטענע אַרבעט זיינען נאָנע זעלקס אין לאַנד, אָבער אַזעלכע זיינען דאָ, אַזעלכע מענטשן וואָס זאָגן זיך אָפּ פון א נעלענגהייט צו אַרבעטן און פאַרדי־נען זייער איינן שטיקל ברויט, גלויבט דער מיניסטער, פאַרדינען מער ניט קיין אויפמערקזאַמקייט.

—(::)—

לעצטער פונ׳ם פירלינג טויט

וואַנקאָווער, ב. ק. אווג. 19. — דאָס פערטע פיידעלע פונ׳ם פירלינג וואָס איז דאָ געבאָרן געוואָרן צו טרס. האַמער סי. פּיליי איז געשטאָרבן. די ערשטע דריי זיינען געשטאָרבן באַלד נאָכ׳ן געבורט.

באַנקירן ווילן ענטפער אויף פאַר־שלאָג צו רעווידירן מלחמה חובות

באַזעל, שווייצאַרע, אווג. 20. — די וויינגונס קאָמיסיע פון אינטערנאַציאָנאַ־לע באַנקירן, וועלכע האָט אַרבעטראַשט די וועלט מיט׳ן פאַרשלאָג צו רעווידירן די מלחמה חובות און רעפּאַראַציעס, וואַרטן איצט אויף אַפּרוף פון די גרויס מאַכטן אויף זייער פאַרשלאָג.

די וויינגונס קאָמיסיע, הינטער וועל־כער עס שטייען די צען גרעסטע בענק אין דער וועלט, האָט אַרויסגעלאָזן א אויסגעפאַרטס די עקאָנאָמישע לאַגע פון דייטשלאַנד, און זי האָט זיך מיט איר אויפרוף געוואָרנט צו די רעגירונ־גען, וואו עס וועט ניט געמאַכט ווערן ראַטעווען די וועלט פונ׳ם עקאָנאָמישן קריזיס.

די עקספּערטן, אָנגעפירט פון אַל־בערט ה. וויגינס, איז געקומען צו אַזאַ־לע אַבשלוסן נאָכדעם ווי זי האָט גרינדלאַך אויסגעפאָרשט די עקאָנאָמישע לאַגע פון דייטשלאַנד, אין זי האָט זיך מיט איר אויפרוף געוואָרנט צו די רעגירונ־גען, וואו עס וועט ניט געמאַכט ווערן ראַטעווען די וועלט פונ׳ם עקאָנאָמישן קריזיס.

די וויינגונס קאָמיסיע, הינטער וועל־כער עס שטייען די צען גרעסטע בענק אין דער וועלט, האָט אַרויסגעלאָזן א אויסגעפאַרטס די עקאָנאָמישע לאַגע פון דייטשלאַנד, אין זי האָט זיך מיט איר אויפרוף געוואָרנט צו די רעגירונ־גען, וואו עס וועט ניט געמאַכט ווערן ראַטעווען די וועלט פונ׳ם עקאָנאָמישן קריזיס.

געהאַלטן פון מאַניטאָבער רעגי־רונגס אָנגעשטעלטע וועלן געשניטן ווערן, זאָגט פּרעמיער בראָקען

אַז די געהאַלטן פון די רעגירונגס אָנגעשטעלטע אין מאַניטאָבאַ, אָנפאַנ־גענדיק פון די מיניסטאַרן, וועלן גע־שניטן ווערן, איז דער אָנפאַנג וואָס פּרעמיער בראָקען האָט געמאַכט אין א רעדע וואָס ער האָט געהאַלטן ביי א פאַראַזאַמלונג אין בראַקען פיידע לייק, איגנ עלטבערט דיסטריקט, נעכטן ביי־טאָג.

דער פּרעמיער האָט אָנגעוויזן, אַז איצט טראָגן אויף זיך די פאַרמערס און די אַרבעטסלאָזע די נאָנצע לאַסט פון דעם קריזיס, אַז ס׳איז דערפאַר ניט מער ווי רעכט, אַז א טייל פון דער לאַסט זאָל אַרויפגעלייגט ווערן אויף די וואָס פאַרדינען זייערע רעגל־מעסיקע געהאַלטן.

די פּאָליטיק פון אַפּאַזאַן־אַנגעשטעל־טע, האָט דער פּרעמיער געזאָגט, איז א שעראַלאַע. ווייל זי פאַרגרעסערט די

פאַלעסטינער לאַנד פאַראַר־דענונג וועט מעגלאַך געגע־בערט ווערן

ירושלים, אווג. 20 (איטאַ). — די ״איטאַ״ דערוויסט זיך אַז די פאַרעפנט־לאַכונג פון דער לאַנד פאַראַרדענונג איז אָפּגעלייגט געוואָרן אויף דעם 7טן סעפּ־טעמבער.

עס איז אויך מעגלאַך, אַז די פאַראַר־דענונג וועט נעגעבערט ווערן אַלס רע־זולטאַט פון דער סעגנערשאַפט פון דער אידישער אָגענטור.

פאַרמערס נעפאָדערט צו באַקעמפן דראָענדיקע היישעריק מגפה

קאַנאַדע און די פאַראייניקטע שטאַ־טען־זיינען אין געפאַר פון א היישעריק מגפה קומענדיקן יאָר, באַהויפּטן דער־פאַרענע מעגנאַ, און פאַרמערס ווערן אויפגעפאָדערט צו באַקעמפן באַצייט טענס די געפאַר.

די היישעריקן לייגן איצט זייערע אייערלאַך אין מיליאָנען און ביליאָ־נען, און אויב עס זאָלן פאַר זיי זיין געטאָן אויף אַ זיין גינסטיקע אומשטענדן, וועלן וואַרפן מיט היישעריקן פאַרניכטן די פעלדער קומענדיקן זומער.

בלויז א רעגנדיקער פרעזאָן פון פרי־לינג אַן וועט קאָנען ראַטעווען פון פעלדער פון פאַרניכטונג, דורכדעם אַז די אייערלאַך און פאַרניכטעט זיי,

יאַדזשור מאָרד גע־היימניש וועט באַלד אַנטדעקט ווערן

ספּעצ. טעלעג. צו ד. א. וו. פון "איטאַ"

ירושלים, אווג. 29 (איטאַ). — די לייזונג פון דער מאָרד געהיימניש פון יאַדזשור, לעצטן אַפּריל, ווען פיר אַר־דישע אַרבעטער זיינען דערשאָסן גע־וואָרן און באַהעלטענעס דערקלערט פאַר דער ״איטאַ״.

די פּאָליציי איז געפאָלן אויף די שפּורן פון די מערדער און האָט אַרעס־טירט דריי אַראַבער פונ׳ם שיקראָט שבט לעצטן מאָנאַט, נאָכדעם ווי זי האָט אַנטדעקט אַן א הייל באַהאַלטענע נעווער, וואָס די אַרעסטירטע זאָלן האָבן באַנוצט.

—(::)—

נאַציאָנאַל פאָנד מאָ־ביליזאַציע פאַרזאַמ־לונג היינט אָוונט

ווי מען מעלדעט אונז, ווערן שוין נעמאַכט פאַרבאַרייטונגען צום הייריאַ־ריקן נאַציאָנאַל־פאָנד ימים־נוראים קאַמפּיין. די צוגרייטונגס־אַרבעט איז שוין אין פולן שוואונג, פאַר דער דער־מעלאַכונג פון א דערפאָלגרייכן קאַמ־פּיין.

דער נאַציאָנאַל פאָנד קאַמיטעט האָט אויף זיין זונטאָגדיקער זיצונג באַטראַכט די לאַגע. דעבאַטירט ווענן דיר מעטאָדן אין מאָביליזאַציע. — פון דער הייריאַריקער סיסטעמאַטישער אַר־בעט — אין האָט, צווישן אַנדערע, באַשלאָסן צו פאַररופן אויף היינטן דאָנערשטאָג, 8.30 אוונט פונקט, אין דער אַרבייטערע באַראַטונגס פאַראַזאַמלונג פון יחידים, סיפּאַטיקער, שול פּרעזידענטן און פאַראינטערעסירט־טע פאַרזאַמלונגען — וואו מער איינגעלד היינטן וועלן אויסגעאַרבעט ווערן. באַ־ריכטן וועלן אָפּגעגעבן ווערן און וואָלוי־טירן פאַר דער אַרבעט וועלן געוועזן ווערן.

ס׳איז צו דערוואַרטן, אַז אַלע פאַר־אינטערעסירטע מיט סימפּאַטיקער, — פאַראַנטוואָרטלעכן פילנדע די איצטיקע סיטואַציע — וועלן שיינקען די נע־הערקיק אויפמערקזאַמקייט, באַזונדערס אומבאַדינגט די זייער וויכטיקע מאָבי־ליזאַציאָנס פאַראַזאַמלונג, הערלינדיק דערמיט צו מאַכן דעם הייריאַריקן נאַציאָנאַל־פאָנד קאַמפּיין פאַר א רע־פאָלג.

אַלטער ווייַניפּעגער אי־דישער תושב טויט

מ. ל. אַסטפילד, גוט באַקאַנטער ווי־ניפּעגער אידישער תושב, איז לעצטן אונטן געשטאָרבן אין עלטער פון 69 יאָר, אין זיין היים, 402 באַנ־אַקאַדד־ראָד. א געבאָרענער אין עסטריך, האָט ער פאַר די לעצטע 40 יאָר גע־וואוינט אין ווייַניפּעג. די לויה קומט פאַר היינטן, צום שעריצדק בית־עלמין.

דער פאַרשטאָרבענער האָט איבערגע־לאָזן א פרוי, א טאָכטער, מרס. לעאָ בראַנשטיין, ווייַניפּעג, און 4 זין: הערי בערטס, אין קאַליפאָרניע; דר. דזשיימס אַסטפילד, אין נאָרט־דאַקאָטאַ, און דאָנאַלד אין נייטן, אין דער היים.

אַינזאַמע פרוי געפונען טויט אין איר בעט

מיס נען דרעפּער, 45 יאָר, פון סוויט 502 וואַריק אַפּטס. איז געפר־נען געוואָרן טויט אין איר בעט דינ־סטאָג אַרום 9 אוונט. עס זעט אויס, אַז זי איז געשטאָרבן פון נאַטירלאַכע אורזאַכן, אָבער דער קאָראָנער, דר. ספּיטשלי, האָט באַפעוילן צו מאַכן א ״פּאָסט מאָרטעם״ אונטערזוכונג, און דערנאָך וועט ער אַנטשיידן, אויב ס׳איז נויטיק אַז אויספאָרשונג.

מיס דערפער האָט געלעבט אַליין פאַר זיך, און ס׳איז ניט באַוואוסט, אויב זי האָט קרובים דאָ אין שטאָט.